

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sulpici[i] Severi Presbyteri Opera Omnia

Sulpicius <Severus>

Amstelodami, 1665

Samuel Iudex.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11490

riathjarim oppidum translata est, ¹ ibique per viginti annos fuit.

LVIII. Ea tempestate ² Samuel sacerdos Hebræis præ-¹ erat, quietis à bello rebus, populus in ocio degebat. ³ Pax ² deinde Allophylorum irruptione turbata, trepidantibus cunctis ob conscientiam peccati. Samuel, ⁴ cæsa prius ho-³ stia, Domino fretus, suos in prælium deduxit: ⁵ primo- que impetu fufis hostibus, victoria penes Hebræos stetit.

Sed

contra Occidentem, euntibus Diospolin. Hieron. ait milliari uno. Urbs prius Gabaonitarum, postea tribus Juda, estque terminus tribus Juda & Benjamin, sita in colle.

¹ Ibi que per viginti annos fuit.] In domo Abinadab, quæ in colle excelso sita fuit, אבנאדב, quod male Latinus transfert, in Gaba. Quasi esset hujus nominis urbs, in Benjaminia. Horn.

² SAMUEL Sacerdos.] Judex erat, Prophetes & Levita. Etiamne Sacerdos? Si Sacerdotis vocabulum striete accipiat pro Pontifice, verum non est. Nam תלמי Eli successit in Pontificatu A hitob. Neque vero late sumptum verum esse potest, cum non fuerit ex posteris Aharon, qui soli Sacerdotes dicebantur. Supra, Igitur Levi tribu in Sacerdotium segregata. & Levitis in sacerdotium assumptis. Sic infra: Samuel admodum senex sacerdotio functus. Huc retulerim, quod erat nefas (loquitur de tabernaculo) nisi sacerdotibus introire. Firmabo nunc, quæ dixi, autoritate Hieronymi. Adversus Vigilantium cap. 2. Samuel & Levita & Prophetes fuit. Contra Helvidium lib. 1. cap. 13. Simulque noscendum quod Samuel Levita, non Sacerdos, non Pontifex fuerit. Unde & faciebat illi mater sua Ephod אבן, superhumeralis videlicet linteum, qui habitus proprie Levitarum & minoris est ordinis. Unde & in Psalmis non nominatur inter Sacerdotes, sed inter eos qui invocant nomen Domini. Moyses, inquit, & Aaron, in sacerdotibus ejus, & Samuel inter eos qui invocant nomen ejus. Druf. Contra successif-

se Heli Samuelem non in Principatu tantum, sed etiam Pontificatu, volunt Augustin. xvii. C. D. 4. & in Psalm. xcvi. Hieron. ad 1. Corinth. 1. & alii. Contra quam opinionem disputant Abul. Hugo, Lyra, Cajetan. & alii. Nunquam in ferie Pontificum, quam texuit Josephus & alii, ponitur Samuel. Vide Seldenum de Successionibus.

³ Pax Allophylorum irruptione turbata.] Causa hujus belli fuit conventus Israëlitarum in Maspa. Nam Philistæi filii Israël omnes conventus & congregationes interdixerant, cum illos ultimo prælio sibi subjecissent. Lyra. Suspicabanur enim Hebræos velle rebellare. Cajetan.

⁴ Cæsa prius hostia.] Doctores dicunt fuisse agnum foeminam, unde colligunt holocaustum foeminæ rectum esse in ara privata. Tradunt similiter alienum, hoc est, non Sacerdotem, offerre posse in ara privata. Tales aræ fuerunt licitæ, ab eo tempore quo destructum fuit tabernaculum in Silo. Drusus ad Judices.

⁵ Primoque impetu fufis hostibus.] Cum adhuc agni victima arderet, perterruit Dominus hostes fulmine, tonitru & terræmotu. Joseph. Et per fulmina contrivit Pharaonis exercitum in mari rubro. Exod. xiv. Chanaanæos per Josuam. cap. 18. xvi. 2. Barbaros per legionem fulminatricem sub Antonino Imp. Euseb. 5, 5. Hist. Eugenium Tyrannum per Theodos. Imper. Oros. 7. 35. Continuo magnus ille & ineffabilis turbo ventorum in ora hostium ruit: ferebantur per

4 Sed hostili metu remoto, ¹ secundis tranquillisque rebus, corruptis consiliis, more vulgi, ² cui praesentia fastidio, infueta desiderio sunt, ³ regium nomen (cunctis fere liberis gentibus semper invisum) populus desiderabat, planeque non sine exemplo amentiae, praoptabat libertatem servitio ⁵ mutare. Igitur frequentes Samuelem circumstunt, ut quia ⁶ jam ⁴ ipse senuisset, ⁵ regem eis constitueret. At ille placide,

*aërem spicula missa nostrorum, atque ultra mensuram humani jaetus, manu in aëre portata, nusquam propemodum cadere, priusquam impingerent, sinebantur. Tela etiam, quae hostes vehementer intorserant, excepta ventis, impetu supinata, ac retrorsum coacta, infeliciter confugebant. Ad-
dit Josephus: Terra sub pedibus intremuit; nonnulli in improvisos hiatus prolapsi, alii fulminibus crebris attoniti, & ignitis fulguribus oculos ac manus semiustulati, ut ne arma quidem retinere possent.*

1 *Secundis tranquillisque rebus.*] Non solum Philistæorum jugum excussit Samuel, recuperavitque oppida amissa: sed etiam vicinos populos coëgit à bellis abstinere. Hinc illa luxuria, & ut in alto otio, negligentia. Ne arma quidem, cessantibus bellis fabricabant & vetera rem in rusticam convertebantur. Ut mirum non sit, sub initium regni Saulis, nulla pene toto Israële arma reperita fuisse, & omnino fabrilem artem, cum iterum praevaluissent Philistæi, interdixerunt Israëlitis. *Tirinus.*

2 *Cui praesentia fastidio.*] 1. Reg. 8. Joseph. vi. 3. Fastidiebant statum praesentem cum ob alias causas, tum propter filios Samuelis, qui patri moribus dissimiles, ad avaritiam declinantes munera ob jus pervertendum accipiebant, populumque pessime regebant, quæstui per omnia studentes. *Drus.*

3 *Regium nomen, cunctis fere liberis gentibus semper invisum.*] Hoc ex Demosthene sumit in Olynthiacis. Liberi populi obediunt legibus, id est, rationi, qui vero parent regi, obediunt voluntati, id est, libidini unius, plerumque

pravi. Quare amens est qui Regem libertati anteponit. *Sigon.* Quod non usquequaque verum est. Certe *Oriens Regibus assuetus*, gravissimis authoribus dicitur. Cappadoces, ut Justinus ait, vivere sine Rege gentem suam posse, negabant. Apud hos igitur regium imperium in pretio, libertas gravis est. Secus se res in Occidente habet, & Septentrione, ubi gentes ad Rempublicam natæ, Regum, nisi legibus subsint, intolerabiles deprehenduntur. *Horn.* Dicunt Ebræi, populo terram ingredienti tria praecepta fuisse, 1. ut regem sibi constituerent. 11. ut delerent memoriam Ameleci. 111. ut extruerent domum electam. Neque senes peccarunt regem petendo, sed populus. *Qua* de re aliquid in *M.D.* fol. 191. col. 4. ubi de regibus in genere. *Drus.* Idem Cunaus, quem vide 1. de Rep. Hebr. xiv.

4 *Ipse senuisset.*] Hebræi tradunt Samuelem fuisse lxx. annorum, tumque mortuum: Sed errant. Senex fuit, sed diu adhuc, regnante Saule, superstes. Quare melius Abulensis, Salius & alii censent, Samuelem fuisse hoc tempore circiter 15. annorum, ac cum Saule Rege xv. annos adhuc vixisse, ac defunctum anno ætatis lxxvii. *A Lapide.*

5 *Regem eis constitueret.*] Causa vel occasio hujus postulati, fuit senectus Samuelis, & iniquitas filiorum ejus. Deinde sperabant se à Rege melius defensum iri contra Philistæos, ait *Joseph.* Denique exempla aliarum gentium, etiam regio splendore imitari volebant. *Idem.*

de, salubri oratione ¹ ab infana voluntate detorquere plebem: ² dominationem regiam & superba imperia exponere, libertatem extollere, servitutem detestari: postremo, divinam eis iram denunciare, siquidem homines mente corrupti, ³ Deum Regem habentes, regem sibi ex hominibus flagitarent. His atq; aliis istius- 7 modi frustra dictis, cum populus in sententia perseveraret, Dominum consulit. Qui perinotus ⁴ vecordia insanæ gen- 8 tis, nihil adversum se petentibus negandum respondit.

LIX. Igitur ⁵ Saul, sacerdotali prius à Samuele unguento, 1
perfu-

1 *Ab infana voluntate.*] Textus Sacer: *difficilius sermo in oculis Samuelis. Ioseph. Ελύπησεν δὲ σφόδρα τὸν Σαμὴλ ὁ λόγος, ἃς τὴν σύμφωνον δικαιοσύνην, καὶ τὸ πρὸς τὰς βασιλείας μίσος.* Deo hoc postulatam tumultuantis populi displicuit, quia Regem concupiverunt per ambiguas querelas, seditiosasque voces, non uti legis præceptum peragerent, sed quod displicebat illis sanctissimus vates Samuel, ad quem vox illa numinis extat: Non te illi, sed me fastidierunt. Maimonides in parte postrema Misnæ. Unde patet non peccasse Judæos quod Regem peterent (nam Deut. 18. facta fuerat illis ejus petendi potestas) sed quod peterent Regem, qualem universa habent nationes, qui non juxta leges divinas, sed suo arbitrio populum regeret. *Tirinus.* Putabant enim, ut ait Iosephus, *εἰδὲν ἄτοπον εἶναι τὴν πλησιοχώρων βασιλευσίνων, τὴν αὐτῶν ἔχειν αὐτὰς πολιτείας.*

2 *Dominationem regiam, & superba imperia exponere.*] Textus Sacer: *Hoc erit jus Regis qui imperaturus est vobis: Filios vestros tollet, & ponet in curribus suis, faciens eos sibi equites & præcursores quadrigarum suarum, &c.* Vide sequentia 1. Reg. 8. 12. Loquitur non tam de jure, quam de more. *Bucholz.* *משפט* non est intelligendum de jure vero, sed facto, quod effectum aliquem juris habeat, id est, non resistendi obligationem. Ideo additur populum pressum istis injuriis, Dei opem imploraturum, quia scilicet

humana remedia nulla exstarent. Sic ergo hoc jus vocatur, quomodo prætor jus reddere dicitur, etiam cum inique decernit. *Grot.* de jure Pacis 1. 14. Rabbini variant. R. Jofe ait: quicquid hic dicitur, licebat ei facere. R. Juda vero: dicitur ad metum eis incutiendum. Sic & R. Levi. *Drus.* ad Sam. *Δικαίωσεν μὲν πῶντων τῶν ὑμετέρων τὰ βασιλεί, καὶ τοῖς αὐτῶν οἰκεταῖς ἴσοι γυόμθοι.* *Ioseph.* Vicini enim Reges subditis suis imperabant quæ vellent, ut *ἀνυπόθυνοι.* Syros servituti natos, ait *Livius*: de libertate eos nihil cogitare, *Apollonius.* Judæi vilissima pars servientium Tacito. Ac plerique Judæorum Reges durissimi fuerunt, ut Salomon, Roboam, Jeroboam, ac ceteri.

3 *Deum Regem habentes.*] Unde Republicam Hebræorum Iosephus adversus Appionem persignificanter dicit vocari posse *θεοκρατίαν*, quasi tu ejusmodi civitatem dixeris, cui præses rectorque solus Deus sit. *Cunaus.* Ergo hac petitione Deum Regem suum, qui eos partim per se partim per Judices à se excitatos gubernabat, sprevere. *Theodor. Procopius, Lyra, Abul. Cajetanus.*

4 *Vecordia insane gentis.*] Acerrime Sulpicius hoc Judæorum postulatam reprehendit. Ac prolixè disputant interpretes: an & quatenus peccarent Israëlitæ petendo regem. Vide *Lyram, Burgensem, ac alios.*

5 *Saul sacerdotali prius à Samuele unguento.*] 1. Reg. 9. & 10. Ioseph. vi. 5. Sacra-